

BEYAZIT YANGIN KULESİ KİTABESİ

Hak bu kim Sultân Mahmûd'un sarây-ı şevkete
Bir nazîri gelmemiştir olalı dünyâ binâ

Bânî-i endîşesi tecdîd kıldı devletin
Köhne bünyân-ı cihânı etmede hâlâ binâ

Eyleyüp Eski Sarây'ın Bâb-ı Serasker o şâh
Nev-be-nev yapmakta onda bir nice a'la binâ

Emredip serasker-i sâbık Hüseyin Gâzi'ye
Buldu bu Kâf-ı şecâat kulle-i ra'nâ binâ

Eyleyüp serasker-i lâhık nezâret hüsnüne
Onu ma'nen eyledi gûya iki paşa binâ

Revzen-i eflâkden baktıkça zîr-i pâyine
Kaldı kendi kaddine hayrette bu bâlâ binâ

Olmasa zerrîn külahı âsümana minneti
Arz ider mi zer âlemler kevkeb-i zehrâ binâ

Dâr-ı mülki itmesün bu kulleye muhtâc
Hakk Zînet için etmiş olsun şâh-ı mülk-ârâ binâ

Kulle-i eflâk durdukça o şâhın eylesün
Zirve-i çerhe esâs-ı şevketin Mevlâ binâ

Sanki tâk-ı çerhe yazdım İzzetâ târîhimi
"Kıldı Hân Mahmûd-ı Adlî kulle-i vâlâ binâ"

H. 1244 / M. 1829

BEYAZIT YANGIN KULESİ KİTABESİ

Doğrusu, dünya kurulalıdan beri azamet sarayına
Sultan Mahmut'un bir benzeri gelmemiştir.

Fikrinin mimarı devletini yenilemektedir. Hala da köh-
ne dünya binasını yenilemektedir.

O padişah, eski sarayını Serasker Kapısı yapıp ora-
da yeni yeni pek çok yüksek binalar yaptırmaktadır.

Eski Serasker Hüseyin Gazi'ye emredince bu yiğitlik
dağı pek güzel kuleli binalara sahip oldu.

Seraskeri bu güzel iş üzerine nezaret etmekle görev-
lendirdi. Onu aslında iki paşa inşa etti.

Feleğin penceresinden ayağının altına baktıkça bu
yüksek bina kendi boyuna hayret etti.

Altın başlığı gök yüzüne erişmese altın alemler parlak
yıldız arz eder.

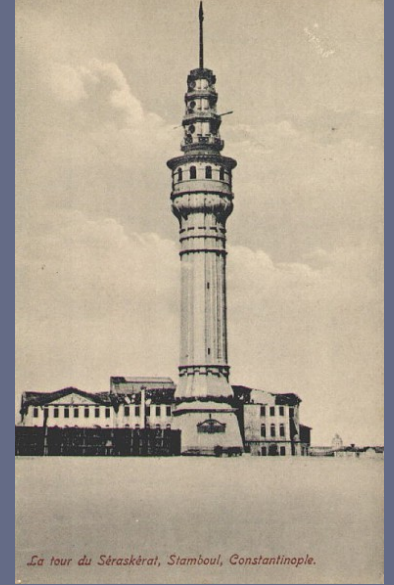
Allah, memleket evini bu kuleye muhtaç etmesin;
ülkenin süsü şah, bunu süs için bina ettirmiş olsun.

Feleğin kuleleri durdukça Allah, o padişahın azameti-
nin temelini feleğin zirvesine bina etsin.

Ey İzzet, tarih mısramı sanki felek takına yazdım:
"Adlî mahlaslı Han Mahmut, yüksek bir kule yaptırdı."

H. 1244 / M. 1829

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ BEYAZIT YANGIN KULESİ ANITI

Tarih: 20 Nisan 2018
Saat: 10-17.00

Beyazıt Yangın Kulesi gezisi
kontenjan dahilinde yapılacaktır.

1826 yılında Yeniçeri Ocağı kaldırıldıktan sonra II. Mahmut'un emriyle eski saray (bugünkü İstanbul Üniversitesinin rektörlük binasının bulunduğu alan) Serasker Dairesi olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu dönemde bugün kulenin bulunduğu yere ahşap bir yangın kulesi (Harik Köşkü) inşa edilmiştir. Bu kule yanınca 1828 yılında Vezir Ağa Hüseyin Paşa tarafından Balyan ailesinden Senekerim Balyan'a yeniden kâgir bir kule yaptırılmıştır.

1849 yılında kulenin ilk şekli değiştirilmiş, bekçilerin bulunduğu bölümün üstünde kalan ahşap kısım tamamen kâgir yapılmıştır.

Bu tadilat sırasında yangın kulesi işlevini Süleymaniye caminin üç şerefeli minarelerinden biri görmüştür. 1889 yılındaki depremde oldukça hasar gören kule esaslı bir onarım geçirmiştir. Kule, Cumhuriyet'in ilanına kadar, yani 1923 yılına kadar, faaliyetini sürdürmüştür. Aradan geçen yıllarda yapı sadece hava tahminlerinin için kullanılmıştır.

Anıt, 1997 ve 2010 yıllarında iki kez tadilat görmüştür. 2010 yılındaki tadilat, İstanbul 2010 Kültür Başkenti projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bugün bina günlük hava tahminleri (sarı ışık, sis; kırmızı ışık, kar; yeşil ışık, yağmur ve mavi ışık, açık hava) ve turistik ziyaretler için kullanılır. Beyazıt Yangın Kulesi, yukarıdan aşağıya doğru "Sancak Katı" (bayrak bulunurdu), "Sepet Katı" (yangın bölgesine doğru sepet sarkıtılırdı), "İşaret Katı" (yangın durumunda memurlar buradan işaret verirdi) ve "Nöbet Katı" (yangın gözetleme memurlarının bulunduğu kat) olmak üzere dört bölümden oluşur.

Yüksekliği 85 m. olan kulenin gözetleme yerine kadar 180, buradan üste kadar 76 olmak üzere toplam 256 ahşap basamağı vardır.

Müze, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 23.07.2013 tarih ve 60960384.151.01(34)-143803 sayılı onayıyla Özel Müze olarak tescillenmiştir.

Müzenin Yeri: İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü Rektörlük Binası Yanı 34452 Beyazıt/Fatih-İstanbul

Telefon: 0 (212) 440 00 00 / 10715

Açık Olduğu Saatler: Randevu ile gezilebilmektedir. (Randevu için İstanbul Üniversitesi Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü)

Ziyaret Ücreti: Ücretsiz

E-Mail Adresi:
muzeyum@istanbul.edu.tr / iubasin@istanbul.edu.tr

Kaynak: İstanbul Üniversitesi Müze ve Kültür Miraslarının Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi